

CERTYFIKACJA CYTODIAGNOSTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM PROFILAKTYKI RAKA SZYJKI MACICY

WYNIKI DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W 2021 r.

Egzamin polegał na ocenie 20 preparatów cytologicznych, wyselekcjonowanych przez ekspertów. Wszystkie preparaty egzaminacyjne wykonane były techniką konwencjonalną. W zestawie znalazły się preparaty prawidłowe (nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych ani nowotworowych), nieprawidłowe (obecne zmiany śródnabłonkowe o różnym stopniu nieprawidłowości takie jak ASC-US, LSIL, ASC-H, HSIL i rak płaskonabłonkowy) oraz nienadające się do oceny. Każdy z preparatów nieprawidłowych posiadał potwierdzenie kliniczne, kolposkopowe i histopatologiczne. Na ocenę preparatów uczestnicy mieli 3 godziny. Następnie każdy z uczestników omawiał swój wynik indywidualnie z ekspertem.

W celu porównania wyników poszczególnych uczestników egzaminu z oceną ekspertów COK wyliczono odsetki zgodnych ocen oraz współczynnik kappa (κ) zgodności oceniających według trzech rodzajów kodowań:

- ogólnego (nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych vs stwierdzono zmiany śródnabłonkowe (łączenie wszystkie preparaty dodatnie \geq ASC-US) vs rozmaz nie nadaje się do oceny),
- zagregowanego (nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych vs stwierdzono zmiany śródnabłonkowe niskiego stopnia (ASC-US, LSIL) vs stwierdzono zmiany śródnabłonkowe dużego stopnia lub ich podejrzenie (ASC-H, HSIL, rak) vs rozmaz nie nadaje się do oceny),
- szczegółowego (ASC-US vs LSIL vs ASC-H vs HSIL vs rak płaskonabłonkowy vs AGC vs nie stwierdzono zmian śródnabłonkowych vs rozmaz nie nadaje się do oceny).

Współczynnik kappa (κ) zgodności oceniających eliminuje możliwość zgodności ocen wynikającą wyłącznie z przypadku. Zwyczajowo wartości κ z zakresu (0;1) są interpretowane według skali Landisa i Kocha jako zgodność:

- 0.0 – 0.2 – niewielka,
- 0.2 – 0.4 – akceptowalna,
- 0.4 – 0.6 – umiarkowana,
- 0.6 – 0.8 – istotna,
- 0.8 – 1.0 – prawie doskonała.

Podobnie jak w roku 2020 r., przy analizie uzyskanych wyników egzaminów w 2021 r. za najbardziej obiektywne uznano kodowanie zagregowane, gdyż tylko przy takiej rozbieżności ocen dalsze postępowanie kliniczne z pacjentką nie ulega zmianie.

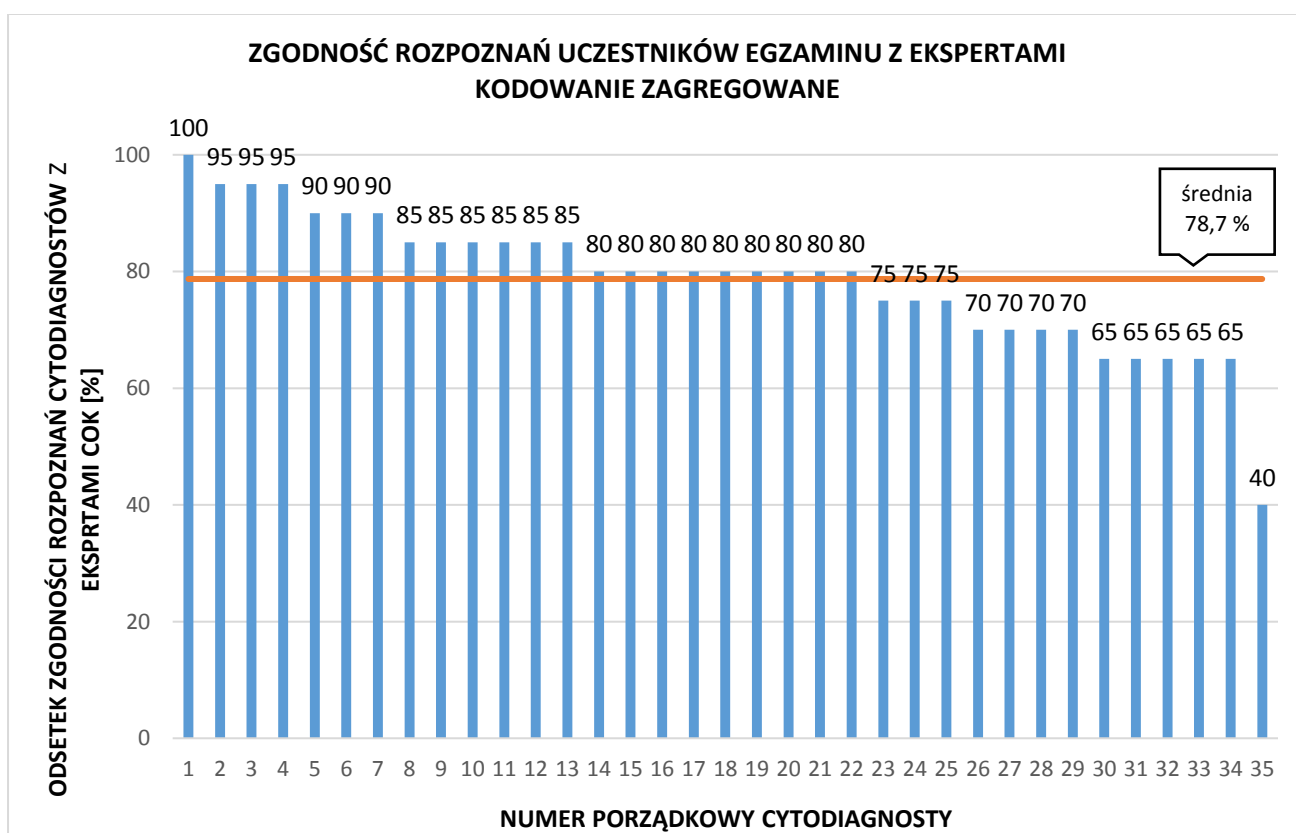
Analiza przeprowadzona na podstawie danych z egzaminów dla cytodiagnostów wskazuje na stosunkowo wysoką zgodność rozpoznań uczestników z rozpoznaniem ekspertów. Średni wynik odsetka zgodności rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami, według kodowania zagregowanego, wyniósł 78,7 %, gdzie współczynnik kappa o wartości 0,702 wskazuje na istotną zgodność tych rozpoznań (Tabela 1). Większość uczestników egzaminu, bo aż 22 z 35 otrzymała wynik powyżej średniego odsetka zgodności rozpoznań z ekspertami, co oznacza iż ocenili prawidłowo 16 z 20 rozmazów cytologicznych. Rażąco jest najniższy tegoroczny wynik tj. 40 %, co oznacza iż dany uczestnik rozpoznał prawidłowo tylko 8 preparatów. Sześciu uczestników egzaminu z uwagi na otrzymany najniższy wynik (65 % i 40 %) zgodnie ocenionych preparatów, zostało zaproszonych do dobrowolnego udziału w szkoleniach dla cytodiagnostów organizowanych przez

Centralny Ośrodek Koordynujący. Wyniki dotyczące odsetka zgodności ocen poszczególnych uczestników z ekspertami przedstawiono na Wykresie 1.

Tabela 1. Średnia zgodność uczestników egzaminu z ekspertami dla trzech rodzajów kodowań.

kodowanie	średnia zgodność uczestników egzaminu z ekspertami COK (95% CI)		
	% zgodnych ocen	współczynnik zgodności kappa	
ogólne	86.1 (83.3-88.9)	0.741 (0.684-0.799)	zgodność prawie doskonała
zagregowane	78.7 (74.9-82.5)	0.702 (0.649-0.756)	zgodność istotna
szczegółowe	59.7 (55.4-64.1)	0.513 (0.464-0.562)	zgodność umiarkowana

Wykres 1. Zgodność rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami wg kodowania zagregowanego.

Średnio 74,3 % uczestników egzaminu prawidłowo oceniło preparaty nienadające się do oceny. Preparaty ocenione przez ekspertów jako prawidłowe, zostały również ocenione na prawidłowe przez 74,7 % uczestników egzaminu.

Według kodowania zagregowanego, uczestnicy egzaminu osiągnęli najlepszą zgodność z ocenami ekspertów w zakresie preparatów ze zmianami śródnałonkowymi wysokiego stopnia, tj. 92,9 %, natomiast najgorszą w przypadku preparatów ze zmianami śródnałonkowymi niskiego stopnia – 69,1 %. Szczegółowe wyniki dotyczące odsetka zgodności rozpoznań uczestników z ekspertami według kodowania zagregowanego przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Odsetek zgodność rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami wg kodowania zagregowanego.

Zgodność rozpoznań uczestników egzaminów z ekspertami (wg kodowania zagregowanego)				
Rozpoznania ekspertów	nienadający się do oceny	prawidłowy	zmiany śródnabłonkowe niskiego stopnia	zmiany śródnabłonkowe wysokiego stopnia
Odsetek [%] zgodności uczestników egzaminu z ekspertami	74,3	74,7	69,1	92,9

W poszczególnych kategoriach rozpoznań, tj. według kodowania szczegółowego, uczestnikom egzaminu, najwięcej problemów przysporzyły preparaty ocenione przez ekspertów jako ASC-US (średnio 25,7% uczestników również postawiło rozpoznanie ASC-US), oraz ASC-H (średnio 34,3 % uczestników również postawiło rozpoznanie ASC-H). Ponadto, tylko 51,4 % uczestników oceniło prawidłowo preparat oceniony przez ekspertów jako rak płaskonabłonkowy. W przypadku kodowania szczegółowego uczestnicy egzaminu wykazali się lepszą zgodnością z ekspertami w przypadku rozpoznań LSIL i HSIL, tj. odpowiednio 58,1 % oraz 59,0 %. Szczegółowe wyniki dotyczące odsetka zgodności rozpoznań uczestników z ekspertami według kodowania zagregowanego przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Odsetek zgodność rozpoznań uczestników egzaminu z ekspertami wg kodowania szczegółowego.

Zgodność rozpoznań uczestników egzaminów z ekspertami COK (wg kodowania szczegółowego)							
Rozpoznania ekspertów	nienadający się do oceny	prawidłowy	ASC-US	LSIL	ASC-H	HSIL	rak płaskonabłonkowy
Odsetek [%] zgodności uczestników egzaminu z ekspertami	74,3	74,7	25,7	58,1	34,3	59,0	51,4

Na podstawie wyników uzyskanych z egzaminów dla Cytodiagnostów oraz wypracowanych w 2021 roku zasad, COK planuje przygotowania ostatecznego systemu ewaluacji jakości i regularnej certyfikacji/recertyfikacji cytodiagnostów realizujących etap diagnostyczny Programu profilaktyki raka szyjki macicy w Polsce we współpracy ze środowiskiem cytomorfologów i ekspertami w zakresie diagnostyki cytologicznej.